
Vysoké školy protestují proti plánovanému krácení rozpočtu na příští rok

Vysoké školy protestují proti plánovanému krácení rozpočtu na příští rok

ČRo 1 - Radiožurná, 28.8.2009

Jan RICHTER, moderátor

Ministerstvo financí navrhuje snížení mandatorních výdajů státního rozpočtu pro příští rok snížit hrozící rekordní deficit. Ministerstvo školství by tak příští rok mělo dostat až o 3,2 miliardy korun méně než letos. Univerzitám by tak oproti roku 2007 klesly dotace na studenta až o 30 procent. Předsedy České konference rektorů a rektora Masarykovy univerzity v Brně Petra Fialy jsem se zeptal, jaké následky by pro vysoké školy mělo snížení rozpočtu.
Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Ty důsledky jsou už dnes opravdu dramatické. Musíme si uvědomit, že rozpočet se v poslední době snižuje a snižuje se nejenom reálně, ale i nominálně. To je ta částka, kterou vysoké školy dostávají na svoje studenty, na svoji vzdělávací činnost. Já uvedu jenom dvě čísla. Zatímco v roce 2007 jsme na jednoho studenta získali zhruba 72 tisíc korun, tak v návrhu rozpočtu na rok 2010 je to už jenom 60 tisíc korun. To znamená, když do toho započítáme inflaci, tak ten pokles prostředků na jednoho studenta je 30procentní během 3 let a to je skutečně situace, která se může označit jako situace dramatická bez přehánění a bude to mít ten důsledek, že pravděpodobně dlouho neudržíme kvalitu vzdělávací činnosti na vysokých školách. Já si myslím, že to je situace nepřijatelná a že je potřeba ten rozpočet navýšit tak, abychom zaplatili ty studenty, které už na základě dohody vysokých škol a státu na vysokých školách máme.

Jan RICHTER, moderátor

Co soudíte v této souvislosti o zavedení školného na vysokých školách? To by přece mohlo univerzitám pomoci.

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Ta debata o školném je důležitá, probíhá v celé Evropě. Školné je pravděpodobně jedním z důsledků masového vzdělávání. Ale my si nesmíme myslet, že školné nahradí veřejné prostředky, které mají do vysokých škol. Takže školné je určitě nástroj, o kterém musíme mluvit. Já sám se domnívám, že nějaká forma školného dříve či později zavedena bude, ale odmítám debatu o školném jako náhradě veřejných prostředků, protože ten deficit, který dneska existuje, není nahraditelný školným, ale dá se nahradit pouze tím, že stát dodrží dohodu, kterou s vysokými školami má, a bude platit ten počet studentů, který jsme přijali.

Jan RICHTER, moderátor

Vy jste dnes také vystoupil s návrhem, aby vám stát garantoval příjmy na několik let dopředu právě v souvislosti s přijímáním studentů. Jak se k tomuto návrhu staví ministerstvo školství?

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Tam jde o to, že my studenty nepřijímáme na jeden rok, ale přijímáme je do dvou až šestiletých studijních programů. A přitom každý rok debatujeme se státem o tom, kolik dostaneme na tyto již přijaté studenty prostředků. To je velmi neobvyklý systém, který i trochu zabraňuje nějakým strategickým úvahám, strategickému rozvoji vysokých škol. Je v zahraničí docela běžné, že vysoké školy uzavřou jakýsi kontrakt se státem, ve kterém jsou definovány cíle vysokých škol, a ve kterém se zase stát zavazuje, že na tyto cíle poskytne finanční prostředky. Čili ten můj požadavek jakéhosi kontraktu na několik let není nic neobvyklého. Je to model, který v zahraničí funguje. Postoj ministerstva si myslím, že je takový, že jsou připraveni o této věci diskutovat.

Jan RICHTER, moderátor

Ministerstvo školství také navrhlo, aby vysoké školy prohloubily spolupráci se soukromými firmami v regionech. Máte v tomto ohledu ještě nějaké rezervy?

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Tady bychom asi museli diferencovat mezi jednotlivými vysokými školami, ale nepochybně ty dobré vysoké školy využívají všech možností, jak s podnikatelským sektorem spolupracovat. Já si myslím, že tady ta situace se hodně změnila v posledních letech a že vysoké školy jsou si vědomy tohoto rozměru své činnosti.

Jan RICHTER, moderátor

V nedávné době protestovali vědci z Akademie věd proti plánovanému krácení rozpočtu. Co budete dělat, jestliže se s ministerstvem financí nedohodnete? Plánujete taky nějaké protesty?

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Vysoké školy se vždycky snažily dohodnout, řešit to jednáním u, vyjednáváním u stolu, ale ta situace je dnes taková, že se domníváme, že pokud se nepodaří získat finanční prostředky v té výši, v které budou garantovat alespoň zachování současného stavu, tak budeme muset přemýšlet o tom, jak postupovat dále.

Jan RICHTER, moderátor

A máte už nějaké představy o tom, jak budete postupovat dál?

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

My máme slíbeno od paní ministryně a pana předsedy vlády, že do konce srpna nám bude sděleno to, zda se podařilo najít další finanční prostředky v jaké výši a podle toho se teprve budeme rozhodovat.

Jan RICHTER, moderátor

Říká předseda České konference rektorů a rektor Masarykovy univerzity v Brně Petr Fiala. Děkuji za návštěvu a na shledanou.

Petr FIALA, předseda České konference rektorů, rektor Masarykovy univerzity v Brně

Děkuji za pozvání, na shledanou.